

Előfizetési árak:

Évesre 10 ft — kr.
Félévre 5 „ — „
Negyedévre 2 „ 50 „
Egy hónapra 85 „
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Király-utca 4. sz.
Az arany hajo szállóival szemben,
hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1-85 szám
I EMELET

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kéziratok vissza nem adtnak

Hirdetések

a kiadóhivatalban vétetnek 15

Dolce far niente.

Pécs, 1895. április 22.

(*) A nagy taposó malom, a t. Ház, holnap ismét megkezdí az üres szalmacséplést, vagyis mint hivatalosan mondják, folytatja működését. Teszi pedig azért, mert a kalendárium nem május 23-át, hanem csak április 23-át mutat. Volna csak május hó vége, minden lelkiismeret furdalás nélkül ki lehetne hirdetni a nyári nagy szünidőt. Így azonban a látszat és a külső tisztességérzet megóvása szempontjából ki kell húzni az időt, ne hogy azt mondja a választó nép, hogy ingyen élvezik honatyáink a 2400 ft fizetést és a 800 ft lakbért.

Eppen kapóra jött a tehetetlenségben vergődő eszmészegény kormánynak, hogy a főrendi ház visszautasította a még hátralevő két egyházpolitikai javaslatot s így ezek fölött lesz egy kisebb kaliberű debatt, tehát megvan a titulus loquendi. Ha nem így történik vala, bizony megakadtak volna abban a nr. kir. puskapor feltalálási hivatalban, melyet hivatalosan magyar kormánynak hívnak, hogy hát voltaképpen mit is csináljon az a sereg honatya egy egész hónapon keresztül. A júniust ugyanis lefoglalták a delegációk számára és így ennek programjáról nem kell gondoskodni.

Az ötletes Bánffy b. miután kollégái heteken át törték a fejüket, hogy erre az egy hónapi időre a tanrendet elkészítsék, kisütötte, hogy legjobb lesz, ha bemutatja a nép képviselőinek és előadást tart a semmittevésekről, erről a magasabb politikai művészetről, mert hát ehhez is kell valami spiritus.

Aligha látott még ez az öreg földgolyó olyan boldog országot, mint az ezredik élet jubilálni készülő Magyarország, hol a kormányzat böleletli titka a törvényhozási semmittevése problémájának remekén fogja életképességének bizonyítványát kimutatni.

De korántsem kell ezt a dolgot úgy kicsinyíteni. Könnyű ám annak, a kinek annyi a dolga,

hogy sohasem elég hozzá az ideje. Nézzük csak azokat a szegény gazdagokat, a kik egy-egy ásitást is percekre huznak, és még így is alig képesek a napnak egymást követő óráit az unalom megrozsdásodott késével legyilkolni. Könnyű a sok dolgu, de kevés idejű embernek. De a kiknek dolga ugyan volna, de vagy nem értenek, vagy képességük nincs hozzá, azoknak az élete aztán igazán szármalmas; mert csak tépelődő tehetetlenségben kell leélni napjaikat.

Ahhoz hogy a mi kormányunknak s az általa vezetett országgyűlésnek tengersok a dolga, szó sem férhet. Hiszen összes állami és kormányzati rendszerünk részint a felépítmény, részint a helytelen alapozás folytán roskadozó. Bárhova tekintünk, ezer a teendő.

És mégis a képviselőház munkarendjében a semmittevése államférfiúi kivitele az, melyben a kormány saját tevékenységének netovábbját véli megállapítani, és most a bécsi patent-ot akarja reá megszerezni.

Bátorsága azonban nincs eltagadni a mi kormányunknak, hogy még igen sok teendő vár a törvényhozásra. A sok közül könyomatosai útján kiemeli a közigazgatás reformját is. Különös mégis, hogy ennek dacára a képviselőházi szünetek mesterséges előkészítése képezi a kabinet reform-programjának legfontosabb részét.

Teljesen méltányoljuk a kormány tevékenységének a semmittevése irányuló igyekezetét; mert hát az alkotásra képtelen levén, még kisebb rossz, ha semmit sem tesz, mintha rombol. Ennek is megvan a negatív haszna, mert legalább az ügyetlenség alaktalan kövei nem szaporodnak a kormányzat ügyis rögös utain.

Pártunk a mostani kormányt úgy sem tekintette másnak, mint az uralkodó rendszer esődbiztosának, a kinek feladata a végleges leszámolás eszközlése. A szabadelyűnek csufolt rendszer esődot mondott. A mi leszámolni valója van, annak végrehajtása a mai kormány feladata. Igaz, hogy próbálta a kiegyezést 30%-ra, de hát nem az ő hibája, hogy a hitelezők nem fogadták el.

A esőd már régen ki lett mondva a szabadelyű pártban, és éppen azért most a boltban felhalmozott lim-lom eltakarítására, esetleg a hamis bukás eltussolására egy kis idő kell. Szivesen megadjuk ezt neki, de aztán elégedjék meg vele ez a kormány, és ne akarja a takarítás után az új berendezés munkáját is elvállalni.

Jó Bánffy azonban nem akar nagy tettek és alkotások ígérgetésével hivalkodni, megelégszik ő a szerény semmittevése munkakörével. Ez lesz a historiában az ő legnagyobb érdeme, a ki művészi tökélyt fejtett ki e nemből elég nagy kárára a hazának.

Nagy gondot adott Hamletnek a lenni, vagy nem lenni kérdése. A mi kormányunknak is ez képezi örökös problémáját, a minek csak a tenni, vagy nem tenni öregbiti a gyötrelmeit.

De hát jó az Isten, jót ad. A kinek hivaltalt adott, észt is ad hozzá. Majd kisüti még a mi nemes bárónk, hogyan kell a semmittevése kormányzati rendszerré felavatni.

Hiszszük, hogy ebben a mi nemes bárónk remekelni fog.

* **A házalás rendezése.** A kereskedelemügyi miniszteriumban a házalás rendezésével és szabályozásával foglalkoznak. Különösen a felsőmagyarországi gyolcsos házalókat (vulgó gyolcsos tótokat) fogják kurtább porázra, a kik csaknem kivétel nélkül Morvaországból hozzák be áruikat, s így nemcsak a kereskedőknek, hanem a magyar ipar fejlődésének is nagy ártalmára vannak.

* **A déli vasut megváltása tárgyában** a magyar és osztrák kormányok tagjai közt folyt tárgyalások még nem vezettek pozitív megoldáshoz. A tulajdonképeni nehézséget nem annyira a megváltás pénzügyi oldala, mint inkább az avval összefüggő s részben a tanácskozások folyamán felmerült forgalompolitikai kérdések okozták. A tárgyalások fonala egyébiránt még nincs megszakítva. Wurmbrand gróf, az osztrák kereskedelmi miniszter, a jövő héten Budapestre jó, s ez alkalommal újabb kísérletet fognak tenni a fennforgó ellentétek kiegyenlítésére. Az osztrák birodalmi tanács zavaros politikai viszonyai

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

A kamarás.

Na ősém, hallottam miben sántikálsz.

Tegnap jött meg töletek az ispán, elmondta, hogy talált tégedet! Végig hasaltál anyád diványán, nekieskültél egy nagy darab papirnak, a melyiken egy sor fényes, aranyos ezüstös címer volt kipingálva. Fejedet tenyeredbe nyomtad, lábaidat magasba emelve csapkodtad össze sarkantyus csizmádat.

Néztél azt a nagy fehér lapot, mintha sohasem láttad volna, néztél, mint egy serdülő tehénke a frissen mázolt kaput.

Hát kamarás akaródnál lenni? Szép! Sajnálak ősém, igazán sajnálak; tacsó gyerek korodban, mikor az „Ante, apud, ad, adversum“ ra, meg a „Hic gallus cantans“-ra tanítottalak, odalenn a szőrös-kertben, szebb reményekre jogosítottál. Hát mi csak csalódtunk benned, Andris ősém!

Első csalódásunk volt, mikor katona lettél. Nem vagyok dühös kuruc, de bánt kissé az a kétféle nyelvet öltögető sasmadar a karthajtodon, - meg a forgós csákokon. Bezzeg a császár katonája lettél. Apád, nagyapád, még tán annak a nagyapja is prókátor ember volt, a ki megjelent a diétán s az eszi vel verte agyon az ellenségét, nem pedig úgy, mint te most, ha szembe szállsz egy ellenséggel, az csak holmi lovagiasság szabályai szerint történik — első vére egy nyomorult sollingeni karddal. Pipogya katona lettél, a ki nem tudnád kihuzni hüvelyéből atyád jurátus kardját sem s a ki patrónásodban nem nehéz emberülő golyót, de finyas kisasszonykák nak cukedlit hordasz. (Ne tagadd, láttam!)

Ez nagy csatódás volt. Egyetlen fia apádnak nem lett jurista.

Ez még csak hagyján, de most jön a második csalódás. Kamarás akarsz lenni.

Hát tudod, én megbecsülöm azokat a nagy urakat, a kik kamarások (bárha azok is jobban tennék, ha a tisztartó uraimék körmére lesnének és maguk néznének a birkanyírás után) — tisztelem, becsülöm őket, de már az ősémet nem látom jó szemmel közöttük.

Hogy mért: nem? Megmondom!

Pro primo: (Érti ezt katona uram?) pro primo mondom: nem értem, mi keresni valód van ott? Apád tekintetes ur, te magad meg „tekintetes és vitézlő“ is vagy, bárha nem emlékezem rá, hogy mivel mutattad ki vitézségedet, hacsak nem manapság az is elég a vitézséghez, hogy lóra mer ülni a legény.

Tehát te „tekintetes és vitézlő“ vagy, sőt a mint tudom, néha-néha meg is nagyságosuraznak, akár csak a követünket. Neked ennél is több kell, te cs. és kir. kamarás, te méltóságos ur akarsz lenni! Kamarás! Furcsa guszpus! A „nagyságos ur“ vágyik fel az uborka fára! Oda vágyik, a hol semmi atyjafia még eddig nem volt, a hol a parádé a fő, a hol megmosolyogják az egyszerű hétszilváfást, az olyan nemes embert, a ki a tomporán nem hord stikkelt arany kulcsot.

Látod édes Andris ősém, ezt rövidesen úgy hívják: urhatnamság! Te vágyakozol kifelé abból a bőrből, a mely rád van szabva, éppen csak annyira, hogy betakarjon a fejed bubjától a sarkadig. Szük már neked a te ruhád! Szeretnél te nagyobboknak látszani, mint a mekkora vagy. Nem elégszel meg avval, a mi lettel, nem elég neked az, a mit apád adott, te magad nem tudsz szerezni magadnak semmi dekorumot, elkéred őséidől egykori létezésüket

Te most felváltod aprópénzre őséid, úkeid nevet, egzisztálását s abból tőkét csinálasz!

Mondják, hogy a gentry — ti ma így hívjátok a nemesi rendet — olyan ma már, mint a krumplics, annak a java a földben van. Lenn vannak az öregek a földben, sőt legtöbbje már földd is változott. És te most azokat mind előszeded, jeltelen sirjaikból, rendezel velük felvonulásokat, viszed őket parádéra, vizsgálatra valami k. k. Kanzei-ba, azért, hogy te az ő fejükön át mászhass fel arra a bizonyos ugorkafára.

Szegény öregek!

Az egyiké volt ez az öreg, sárgarézrel kivert, turul címeres, íróasztalos almárium, a mely mellett most irok. Kemény legény lehetett: jól össze pacázta deresbarna téntájával az asztalt. Asszondja Zeuzsánna nénéd, hogy le sem lehet sikálni. Annak az őnek itt lóg a képe a falon, mint ha mérgesebben nézne ki rozoga rákjából az öreg ur, mintha éresné, hogy ő is egy fok azon a lajtorján, melyen drágalátos kis dedunokája mászik felfelé. Azt hiszem, hogy most mind ilyen képeket vagdoshatnak a másvilágon őséink. Hát te csak kapaszkodsz, hogy fölénkbe juss. Csak tessék, mássz, mássz, édes Andris ősém!

Aztán még valamit! Mondd csak, hogy loptad be te a nyaradi Nyaradiak, a mankóbükki és kúrtói Chéssyek, a nemesalmi Bölcseyek s a kis- és nagyiványi deméthfalusi és czecei Czeceyek közé, Gergely nagyapád feleségét, Kopasz Kis Rozáliát, a ki — mi tagadás — a parádés kocsis loánya volt s nagyapád házassága útján jutott be a családba?

Nagymosáskor felrendelték a Róssi leányt az udvarból, a hol rendes körülmények közt tyukot ültetett, (ne úgy értsd, mintha a tyukot is úgy ültették, a hogy virágot!) Feljárt Róssi mosni, nagyapád megszerette, elvette és Isten áldja meg őket drága

egyébiránt kétségessé teszik az államosítási akció sikerét még abban az esetben is, ha a két kormány közt létrejö a megegyezés.

* **A polgári házasság.** Dr. Tóry Gusztáv igazságügyi miniszteri osztálytanácsos és dr. Lukács György belügyminiszteri titkár, mint értesülünk, miniszterei megbízásából Bajorországba utaztak, hogy a polgári házasság és anyakönyvvezetés életbeléptetése céljából gyakorlati tanulmányokat tegyenek.

Hírek.

Pécs, 1895. április 22

— **(A filharmoniai hangverseny.)** A zenekedvelők szombaton este fényes ünnepet ültek a városi tornacsarnokban. A filharmonikusok újonnan alakult egyesülete tartotta első hangversenyét, közelebb vonva mindazokat, kik városunkban a nemesebb zenét lelkesedéssel művelik. A tágas csarnokot zsúfolásig töltötte meg városunk legelőkelőbb közönsége s áhitattal élvezte az emelvényen működő mintegy 150 főnyi zenész, énekesnő és énekes pompás előadását. Már a program összeállítása is szerencsés kézzel vall, mert Mozart, Mendelssohn-Bartholdy és Wagner örökszép műveiből a klasszicitásuk mellett is dallamos darabok kerültek bemutatásra. Ez a bemutatás pedig oly tökéletesen sikerült, hogy ily zenei élvezet még a fővárosban is ritkán párt. Mozart Jupiter szimfóniáját a filharmonikusoknak a 44-ik cs. és kir. gyalogezred zenekarával megerősített tábora oly összevágó s a legfinomabb árnyalatokra is kiterjedő figyelemmel adta elő, mely valóban di-cséreteré válik az ifju egyesületnek s a katonai zenekar közreműködő tagjainak. Sajnálattal nélkülöz-tük a katonai zenekar ifju karmesterének művészi közreműködését, de neki — mint értesültünk — dacára, hogy a próbákon közreműködött, előjárósága megtiltotta a nyilvános közreműködést polgári kar-mester dirigálása alatt. Mendelssohn Bartholdy Walpurgis éj oratoriuma következett ezután az ösz-szesített zenekar, a pécsi dalárda és Hoffer női ének-iskolájának kara által előadva. Ebben a darabban pompás magánrészek emelték az összhátást; Henck Mariska kisasszony kitűnően iskolázott alt hangja, Rendi József főként tenorja, Taky Gyula gyönyörű baritonja és Jilly Alajos basszusa bármely nagy színpadon is méltó feltűnést keltettek volna. Végül Wagner Richárd „Tannhäuser“ dal-művének örökszép indulóját élveztük végig, melyben valóságos hang-orkán töltötte be a csar-nokot. Kiváló elismerés illeti meg az egész hangverseny rendezőjét, Lóhr Vilmos karmestert, kinek fáradhatlan buzgalma és mesteri vezetése tette lehetővé az est nagy sikerének elérését.

— **(Vizsgálat.)** Schrammel Emil tábornok ma Pécsen időzött, s tüzetes vizsgálatot tartott a 44-ik ezredbeli önkéntesek felett. A vizsga befejez-tével elismerő meglegedését fejezte ki a nagy ur.

poraikban, nem volt okunk panasza az édes anyánk ellen soha!

Tiszteljed azt a nagyanyádat, derék egy asszony volt, ha nem is tolhatja most a szekeredet!

Csak most értem, miért mondta a francia kis-asszony a szomszédból azt, hogy minket érdekelhet a „Madame Gans Genée“, no az igaz, hogy szokimondó egy kis asszonyosság a lelkem!

Aztán én sejttem, miért vágyakozol te oda föl!

Huszár főhadnagy vagy, hozzá még kamarás — ha ugyan megkapod! — mi sem biztosabb neked, mint egy parthie. Vannak emberek a világon, a kik nem élnek egyébért, csak hogy hiuságaikat, vágyai-kat lassák teljességbe menni. Az egyiknek fővágya a pénz, a másikkak a hírnév, a harmadiké a rang — mindegyiknek van vágya, a melyért lelke repes. Az első, a ki pénzre vágy, olyan életpárt keres ma-gának, a ki ha nem teli szívet, de teli erszényt ad neki. A második, a ki a hírnevet, dicsőséget keresi, odaveti magát annak, a kinek otthona az egész világ, csak az otthona nem. A ki pedig rangot keres, egy több águ koronáért oda adja saját koronáját, melyről János jelenéseiben írva vagyon, hogy azt megőrizzed!

És te most be akarod tuszkolni magadat egy ilyen vágy-kategorióba, aztán megindulsz, hogy keres olyan valakit, a ki nem megy hozzád, csak a rangodhoz, a ki hajlandó lesz a kamarás ur kamará-ját megtölteni azért, mert méltóságos asszonynya titted. Úgy látszik — a kamarássággal csak finomított az árucikket.

Hogy mért tennéd máért — nem tudom — de sejttem, hogy ez utolsót eltaláltam!

Aztán, hogy mért nem látlak pro secundo örö-mest a kamarások közt?

Hát pro secundo et pro ultimo: mert nem!

Mindnyajakatok csókolunk!

Ne haragudj szerető öreg bátyádra

Czeczey Mihályra.

— **(A pécsi kereskedelmi és iparkamara)** jelentését vettük az 1894. évről Zárar Károly dr. titkár szakavatott összeállításában. A kereskedelem és ipar összes ágait felölelő jelentés a következőkről emlékezik meg: Általános közgazdasági helyzet. Mezőgazdaság, termés A kereskedés általán. A kereskedelem egyes ágai a) gabona kereskedés, b) gyümölcsacsel való kereskedés, c) bor-kereskedés, d) fakereskedés, e) állatkereskedés, f) gyapjúkereskedés, g) fagyjúkereskedés, h) zsirkereskedés, i) rongykereskedés. Az ipar viszonyai: a) iparhatósági igazolványok, b) vásáruj, c) ipartestü-letek, d) betegsegélyző pénztárak, e) kiállítás. Ipari termelés: a) bányászat, b) föld és agyagipar, c) építőipar, d) vas és fémipar, e) faipar, f) bőripar, g) szövő és fonóipar, h) malomipar, i) cukoripar, k) mészáros és hentesipar, l) pezsgőborgyártás, m) sör-gyártás, n) szesz- és szeszitalok gyártása, o) szik-vizgyártás, p) ecetgyártás, q) sokszorosító ipar, r) vegyszeri ipar. Ipari és kereskedelmi szakoktatás. Pénz és hitelügy. Közlekedésügy. a) vasutak, b) haj-ozás, c) közutak, d) posta, táviró, telefon. Függélek: a) a jelentésben foglalt kívánalmak és javaslatok, b) a pécsi kamara 1894. évi ügyforgalma, c) a pécsi kamara háztartási és vagyoni kimutatása d) a pécsi kamara tagjainak és alkalmazottainak névsora. A jelentés részletes ismertetésére legközelebb vissza-térünk.

— **(A pécsi kath. legényegylet)** ifju-sága tegnap saját helyiségében lelkes elnöke, Iga z Béla dr. névünnepe alkalmából társas összejövetelt tartott. Az estélyt, melyen igen szép számmal volt jelen a hallgatóság, az egylet kebeléből alakult ének-kar nyitotta meg; majd Balint Ferenc és Ernhaft János dialogja következett. két dilettans, kiket már-több műkedvelői estélyről ismerünk, páratlan szor-galommal betanult szerepüket, megmondolva, elég ügye-séggel adták elő; még élőképnek gyönyörködtek a néző közönséget, melyeknek összeállítása Bog y ó bácsi igazgató érdeme. Az előadás befejeztével tanc-kevetkezett, a talp alá valót a jó „Ber c i“ húzta a késő éjjeli órákig.

— **(Pécs város zárszámadásai.)** A város főszámvevője egybeállította s a tanács útján a folyó évi február hó végén tartott közgyűlés elé terjesztette, a város háztartásáról, a nyugdíj- és színházalapról az 1894 ik évi zárszámadásokat. A bizottsági közgyűlés az állandó pénzügyi szakbizottságot hívta fel a felhozott számadatok érdemi elbírálására. Ez a bizottság a hó elején tartott üléseiben részletesen felülvizsgálta azokat úgy, hogy a már legközelebbi közgyűlés fog azok felett végleg határozni s fogja azokat a belügy-miniszteriumhoz jóváhagyás végett felterjeszteni. Míg tehát az elmúlt években a m. évi zárszámadások csak az októberi s nem egy esetben csak a decem-beri közgyűlésen nyertek befejezést, addig a folyó évben mint örvendetes haladást konstatálhatjuk, hogy azok már a tavaszi közgyűlésre teljesen elkészültek s meg is vizsgáltattak. Nem tagadhatjuk meg elisme-résünket első sorban a város számvevőségétől, mely nagy kitartással és buzgalommal végezte azon óriási munkát, de kiemeljük még a pénzügyi szakbizottság-nak azt a dicséretre nem szoruló, önzetlen működés-t, mely szerint azon számadások fárasztó felülvizs-gálatát ily korai időben megkezdte s odaadással és kitartással folytatván, lehetővé tette, hogy azok a törvényszabta határidőben a bizottsági közgyűlés elé terjeszthetők legyenek. Abban a reményben, hogy a város közönségét ezen számadások összeállítása és eredményei érdeklik, megkezdjük azok ismertetését s átveszszük a számvevőség terjedelmes és nagy gond-dal szerkesztett jelentéséből mindazt, a mi a felhozott számosportok felvilágosítására szolgálhat. I. A vá-ro-s háztartása. a) Bevételek. Fekvő javak után 38.498 frt 60 kr., javadalmakból 81.272 frt 04 kr., rendőri jövedelmek 1084 frt 90 kr., tőkék ka-matai 31.785 frt 22 kr., különféle jövedelmek 464.230 frt 54 kr., előirányzati bevételek 616.871 frt 30 kr., az előirányzatba tel nem vett bevételek 470.208 frt 65 kr., az előirányzatba fel nem vett cselekvő tőkék 89.497 frt 10 kr., összes bevétel 1.176.577 frt 65 kr. b) Kiadások. Fizetések, nyugdíjak, kegydíjak, szolgálk ruhaszükséglete 133.495 frt 61 kr., igazgatás 100.253 frt 62 kr., iskolai kiadások 66.444 frt 42 kr., segélyezés 9702 frt 90 kr., különféle 304.568 frt 10 kr., előirányzati kiadások 614.464 frt 66 kr., az előirányzatba fel nem vett kiadások 562.105 frt 64 kr., összes kiadás 1.176.570 frt 30 kr. Az ered-mény az előirányzattal szemben elég kedvező volt, a bevételi hátralékok felszaporodtak úgy, hogy a cse-lekvő követelési többlet 43.802 frt 40 krt tesz.

Ezen cselekvő követelési többlet legnagyobb részét — 36054 frt 81 kr. — a hátralékos adótar-tozások teszik, melyeknek egy része ma, a filloxa-ralta okozott általános nyomor közepette, bizonytalan követelést képez, s azért a számvevőség újlag hang-súlyozta jelentésében, hogy a pénztárnak már most mielőbb visszatérítessék azon 23 ezer frt, mely ab-ból a tifusz-járvány idején s a következő két évben járványköltség címén minden fedezet nélkül kifizet-

tett. Örömmel konstatáljuk a számadásból, hogy a lefolyt évben a főreáliskola kibővítése megtörtént, hogy a budai külvárosiak régi óhajához képest a „vásártér“ az első nyilvános árnyékszék felállítat-tott; továbbá, hogy a színházépítési munkák erélye-sen folytattattak, hogy a Lakits laktanya kiépítése s a vízvezeték kiterjesztése az 1894-ik év folyamán megkezdett. A város cselekvő tőkái, melyek a tar-tozások az 1893 ik év végén még meghaladták, teljesen elfogytak úgy, hogy a város a jövőben még létesítendő közműveket csak kölcsönök útján fogja létesíthetni. A számvevőség kimutatja jelentésében részletesen, hogy a törzstőkék mily célokra fordít-tattak. E célok legnagyobb része oly nemes, más része annyira szükséges és hasznos volt, hogy azokat figyelmen kívül hagyni nem volt szabad; s így, ha gyászoljuk is törzstőkénk elenyészését, másrészt öröm és büszkeség duzzasztja keblünket, ha a mai Pécest a 20 év előttivel összehasonlítjuk, ha szemügyre veszszük ama közműveket és épületeket, melyeket a nemzetiség, a humanismus és kultura szolgálata-ban éppen a törzstőkéből létesítettünk. Ne sajnáljuk a törzstőkét, ez által vált városunk jelentékenyebb: megvan annak százszoros gyümölese és értéke a nagyszabású alkotásokban.

A többi pénztári műveletekről szóló ismerte-téseket lapunk holnapi számában hozzuk.

— **(Eljegyzés.)** Balogh Károly kir. ítélő-táblai tanácselnök kedves leányát, Mariannát tegnap jegyezte el Gosztonyi István m. kir. hon-véd főhadnagy.

— **(Szóbeliség a kir. táblán.)** A nemrég életbeléptetett új sommás-eljárás alapján ma voltak a pécsi kir. ítélőtáblán az első szóbeli tárgyalások, mely alkalommal három polgári ügy nyert elintézés-t az új törvény értelmében.

— **(A pécsi atletikai klub)** folyó hó 23-án (keddi) esti 8 órakor a „Vadember“ szálloda éttermében Egry Béla dr. egyesületi elnök név-ünnepe alkalmából társas vacsorát rendez, melyre az egylet tagjait, barátait szívesen látja.

— **(Kinevezések.)** Az igazságügyminiszter Molnár István perlaki jbirósági aljegyzőt a pécsi kir. törvényszékhez jegyzővé nevezte ki. — Bara-nyamegye főispánja Eötvös Gusztávot mohácsi urbiztossá, Farkas Gézát és Oertzen Gusztávot pedig megyei írnokokká nevezte ki.

— **(A legsötétebb Ágota-utcából.)** Stanley híres afrikai utazása óta szokásossá lett az elhagyatott vadon vidékeket sötéteknek nevezni; eb-ben a tekintetben a buda külvárosi Ágota utcát méltán megilleti a legsötétebb elnevezés. Ma kaptunk ennek az utcának egy lakójától panaszos levelet, melyben előadja, hogy az ottani ösz-szes háztulajdono-sok már 1893. évben folyamodtak a városi tanács-hoz egy kis utcarendezésért, mert az Ágota-utcának az Ágoston-templom mögötti kis hídtól felfelé vezető része, melyen a havihegyre járó közönség rendszeren közlekedni szokott, télen-nyáron oly elhagyatott álla-potban van, mintha annak lakói nem is Pécs szab. kir. város, hanem holmi cigányköz-ség kasszájába fizetnék az adót. A két év előtti kérvényre választ nem kapván, a múlt évben megismételték azt s ak-kor már megmozdult az érdemes városi hatóság. Lett nagy öröm az utcában, mikor Dr. Ludwig kerületi orvost és Csendes rendőrbiztost a múlt nyá-ron hivatalos helyszíni szemlére megjeleni látták, mert ezek az urak konstatálták, hogy különösen a 9. é-11. számú házak között a víznek esése nincs, ott a kiöntözött vizek megállnak és a nagy melegben iszonyu büzt terjesztenek, szóval, hogy az utca álla-pota a legnagyobb mértékben közegészségellenes. A kommisszió elvonult s dacára, hogy azóta ismét már csaknem egy esztendő folyt le, maradt minden a régi-ben: a havi bucsu közlegése alkalmával meg-jelen egy-két utcaseprő, kik az utcát felöntözték és felseprik, aztán egy évig ismét nem látnak ott vá-ro-si szolgálatban működő embert az adóvégrehajtón kívül. — Közeleg a nyári hőség s így mégis talán jó lenne, ha a városi hatóság érdemleg elintézné az Ágota utcai kérvényt s a nagy költséget semmi esetre sem igénylő utca-egyengetéssel elejét venné egy esetleges kolera-fészék keletkezésének. Az ottani lakosok abban a reményben élnek, hogy miután a milleniumot minden város valami monumentális emlé-k-művel készűl megülni, Pécsvárosa talán arra fogja magát rászánni, hogy a millenium emlékére szabályoz-tatni fogja az Ágota-utca szintjét. Ez mások előtt tán kicsinyes dolognak látszik, de az ottani lakosok ezt tartanak az ezredév legméltóbb megünneplésének.

— **(Jóváhagyott alapszabályok.)** A pécsi bányamunkások módosított alapszabályait a belügyminiszter a szokásos jóváhagyási záradékkal ellátta.

— **(Idők jele.)** A magyarországi szocialisták szaporodását mutatja azon körülmény, hogy a Né-p-szava a magyarországi szocialdemokrata párt köz-lönye 1895. év május elsejétől képes napilappá fog-atalakulni.

— **(A legizmosabb borbélylegény.)** Figaró és Hugli ivadékai nemcsak az ollót tudják ám csattogatni és a borotvát villogtatni, hanem ha kell: legények is a gáton. Ma délután egy hentes kocsi ragadtak el a Kíimó utcán a lovak s ki tudja mi történtek, ha a Klimó utca sarkán levő borbély boltból egy fiatal Hugli ki nem ugrik s a sebesen vágató lovakat el nem kapja. Ilyen hőstette is képesek a fess borbélysegédek.

— **(Borzasztó tűzvész)** pusztított Kömlőd tolnavármegyei községben. A tűz, mely déli 12 óra kor ütött ki, — a nagy szélről élesztve gyorsan terjedt házról házra. A tűzvész hírére a szomszédos Paks községből is megérkeztek az önkéntes tűzoltók, kik a lakossággal együtt emberfeletti erőt fejtettek ki, hogy a tűz tovább terjedését megakadályozzák. Ez sikerült is, de csak akkor, mikor már tizenhét ház romokban hevert. A tizenhét lakóházon kívül számos melléképület, nagymennyiségű takarmány és sok szarvasmarha is a lángok áldozata lett. Az oltási munkálatokban különösen Róth László, kömlödi fiatal tanító fejtett ki roppant tevékenységet.

— **(Lopás a templomban.)** Egy előkelő budapesti urnő, ki ismerősei látogatására lerándult Pécsre, tegnap a vártemplomba ment misét hallgatni s ott kis kézi táskáját, melyben pénztárcája és egy halló eső volt, a padra tette le. Az istentisztelet végeztével távozott s csak otthon vette észre, hogy táskáját a templomban feledte. Azonnal visszasietett tehát a vendéglátó család egy tagjával a templomba, de ott a kézi táskának már csak hűlt helyét találta s ennek holléte felől a templomszolgák — kik a táskát nem is látták — szintén nem tudtak felvilágosítást adni. Az esetet feljelentették a rendőrségnek, mely nyomozza a becsületes megtalálót.

— **(Előgyakorlat.)** A rendőr befördítette Malesik Pált a szabába.

— Botrányos dolgot eselekedett az utcán, alásan jelentem. Ordított, mint a sakál.

Malesik Pál ravaszul hunyorított a szemével a rendőr felé, azután dutyi ide, dutyi oda, egész kedélyesen vágta meg a szavával:

— Csak a hangomat próbálgattam, kérem szépen, mert rendőr akarok lenni.

— **(Öngyilkos honvéd.)** Megirtuk B o d o r János honvéd közharcos szomorú halálát, mint illetékes helyről értesülünk, más indokok voltak mik őt a halálba üzték. B o d o r csak múlt év október havától szolgál, kit is felebbvalói piszkos rendetlen öltözeteért folyton zaklattak, de nem használt semmit. Rendetlen volt teljes életében és — szerelmes féltett kedvesét 2 kocsis legény elserette s ez annyira lehangoztatta tette vitézünket, hogy már hetekkel az öngyilkosság előtt foglalkozott ez eszmével. M a r x örmester már 2 hónapja nem vonult ki gyakorlatra s így nem is ő, hanem a század parancsnok büntette meg Bodort ismételt moeskos ruházataért 6 órai kurta vasra, mit azonban már nem ért meg. E helyreigazító szavak közlése szolgáljon mérvadóul.

— **(Kózsabeb.)** Tegnap a ferencrendiek temploma előtt egy hatalmas sárga dög sütkérezett, jól lehet nyugodtan hevert, a sárgás hab, mi szája szélén ült, gyanus tünetekre engedett következtetni minden arra menőt. Felhívták a rendőrség figyelmét a közbiztonság eme veszélyeztetőjére s a fegyveres rendőr a Gyár utca végén levő térségen egy jól talált lövéssel ártalmatlanná tette a kózsabebet.

— **(Verekedés.)** A szokásos vasárnapi verekedések csak el nem maradhatnak. Megiszik az illető néhány pohár sört s most már azt hiszi, hogy verekedés előadás nélkül el sem hagyhatja a kocsmát. Molnár Gábor Makár-utcai kocsmájában vasárnap este Rab Sámuel munkás ember szép esendesen idogalt, mikor egyszer csak megszállotta az ital ördöge s békés társával perlekedni, veszekedni kezdett, ugyannyira, hogy a rendőr őráratnak kellett közbe lépni. A rendre figyelmeztető rendőrök egyikét arcul akarta ütni, mit azonban az erélyes rendfi elparirozott, karonfogták Rab Sámuel, s bezáratották a központi rendőrség hálótermébe.

— **(Országos gazdakongresszus.)** A harmadik országos gazdakongresszus május 19-én fog Budapesten összeülni és öt napon át — május 23-ig fog ülésezni. A rendező bizottság lázasan folytatja előkészületeit, a tagok folyton nagy számmal jelentkeznek. A gazdakongresszust szervező bizottság azt határozta, hogy a kongresszus a fővárosi Vigadó helyiségeiben fog megtartatni. Ugyanazon időben mind az öt szakosztály külön termekben fog tanácskozni. A bizottságok működése a szakosztályok plénuma előtt fejt le, a mi szükségtelenné teszi, hogy a szakosztályok a keretükbe tartozó bizottságok javaslataival külön ülésben is foglalkozzanak. Helyformán egy-egy szakosztály bizottságainak 3 nap áll a rendelkezésére, úgy, hogy minden előreláthatólag nagyobb vitát provokáló tárgyra fél nap jut. Az egyes bizottságok órárendjét, a tagok a kongresszus elé terjesztendő határozati javaslatait a szervező bizottság kinyomatja s a tagoknak tájékoztatás végett még e hó folyamán szétküldi.

— **(Minden áron ölni akart.)** Fadd tolnavármegyei községben Bójtós János, a falu legmódosabb legénye és Szabó József takács legény már régóta nem valami jó szemmel nézték egymást, mert mindketten ugyanabba a leányba voltak szerelmesek. Husvét másodnapján, — írja tudósítónk — Bójtós látszólag ki akart békülni s a korecsmába vivta Szabót, ahol literszámra hozatta a bort. Mikor már mámorosak lettek egy kicsit, Bójtós kést rántott ki a csizmaszárából és Szabónak rohant. Ott borozgató a korecsmában Domsits János faddi iparos is, aki látva a vérengző szándékot, oda ugrott s többek segítségével kicsavarta a kést Bójtós kezéből. Szabó azután a jó szóra hallgatva hazament. Bójtós és Domsits tovább iszogattak s csak éjjelután indultak haza. Mikor az utcán utjuk elágazott, Bójtós előrántotta kését s a nyakába mártotta Domsitsnak, a ki rögtön összeesett. Bójtós ekkor a halállal vívódó mellébe dőfte kését, melyet benn is hagyott az óriási sebben. A gyilkost a csendőrség elfogta és Szegzárdra kísérte. Domsitsot azért ölte meg, mert megakadályozta őt abban, hogy gyűlölt vetélytársának életét kioltsa.

— **(Találatott)** egy arany ékszer a szombati hangversenyen. Tulajdonosa átveheti a rendőrségnél.

— **(A magyarországi hírlapírók nyugdíjintézete)** vasárnap délelőtt tartotta meg rendezévi közgyűlést dr. Falk Miksa elnöke alatt, aki a nagy számban megjelent tagokat üdvözlölvén a közgyűlést megnyitotta. Dr. Molnár Antal főtitkár mutatta be az évi jelentést. Kiemeljük a szépen csoportosított jelentésből, hogy az elmúlt évben nagyobb alapítványokat tettek R é v a i testvérek, dr. Mészáros Károly, egy meg nem nevezett alapító 2 — 2 ezer, dr. Kohner Adolf, néhai Krausz Mayer és a Ganz gyár (jubileuma alkalmából) 1000 — 1000 frtot, továbbá befolyt a Jókai ünnepből 780 frt, Szalay Alajos hagyományából 508 frt, a virágkorzó jövedelméből 955 frt, özv. Stern Ignácztól 500 frt, a Egy hangverseny jövedelméből 518 frt, az újvízi postakönyvecskékből 2200 frt stb. Az összes adományok és alapítványok 16.824 frtot tesznek ki. Az összes bevétel 55.220 frt, az összes vagyon az év végén 512.627 frt.

— **(Férges gyümölcsök.)** Igazán férges gyümölcsei a szőlőknek ama gyermekek, kik fiatalon serdülő korban a rossz utra lépnek. Ifju Gatai István, Sipos József és Rác Elek fiatal babarcai suhancok múlt év október 24-én éjjel Szekeres János biztatására az általa adott kulccsal behatoltak Silberhut Gáspár Babarc melletti pincéjébe s onnan vagy 10 zsák burgonyát elemelek. Mikor a lopást elvégezték, elmentek Szekereshez, s az a burgonyát zsákonként 60 krral megvették. A kir. törvényszék ifj. Gatai Istvánt és Rác Eleket a lopás büntetéseért 6 havi börtönre, Sipos Józsefet pedig, ki már büntetve volt 2 évi fegyházra ítélte, míg Szekeres Józsefet országos gazdaság büntetéseért 9 havi börtönre ítélte.

— **(Házastárs apa.)** Szép békességben éltek együtt Orbán Imre s felesége, nem volt köztük soha em perpatvar; a csendes életet eskis a szomszédban lakó Orbán János, Imre atyja zavarta meg békétlenségével. Így történt az múlt év július havában is. Orbán Imre s felesége kin dolgoztak a mezőn, délre azonban hazajöttek enni. Alig vannak otthon, mikor egyszerre csak át jön a 72 éves Orbán János az alacsony kerítésen, s fia udvarában levő gerendák közül néhányat el akar vinni. Eszre vették azt a fiatalok s kérték atyjukat, ne tenné ezt, hisz övek... De biz nem használt. A veszekedő természetű após, fennen hangoztatta, hogy az övé épügy, mint másé, s ezzel kettőt a gerendák közül át is tett a kerítésen. Erre természetesen feldühödtek a fiatalok is s hangos perlekedés keletkezett köztük, úgy hogy már tettelesen is bántalmazták egymást s a tüzes, hirtelenkedő menyecske egy vályog darabbal megütötte az öreg Orbán kezét. A kir. törvényszék tekintve véve a különböző körülményeket, hogy az apa a panaszos s ő kezdte a verekedést, vádlottakat felmentette.

— **(Kitett csecsemő.)** E cimen irtuk meg ama lelketlen anyja tettét, ki gyermekét eldobta magától. A csendőrség elfogta már a bűnös Tischler Annát Karácodfán, (Hegyháti járás) s átadta az ügyészségnek.

— **(A tavasz volt az oka.)** B u z s á k i János ifju legény és romantikus hajlamu természetimádó, ki sokért nem adja, ha a „zöldben” egyet kettőt kedvére multhat. Az idei tavaszi rügyek azonban vést hoztak Buzsáki Jánosra; mert ki akarván rándulni a szép természet tavaszi szin pompában tarkálló ölére, utánna nézett, hogy valahonnan pénzmagot kerítsen. Zsebei azonban, nemkülönben a ládafia is üresek valának, hogy tehát mégis előteremtse a kiránduláshoz okvetlen szükséges utiköltséget, ellopta Balazs József óráját s azt három csillagó korona erejéig értékesítette Kohl Ede órásnál. Ezért az ügyes finansialis operációért a pécsi kir. ítélőtábla Buzsáki Jánost négy havi fegyházra, Kohl Edét 25 frt pénzbüntetésére ítélte.

TÁVIRATOK.

— **Családi dráma.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Tököli András belügyminiszteri hivatalosolga neje, született Acs Eszter már négy ízben elemésztette magzatát. Tököli (mindannyiszor az asszonyt vádolta az elhajtással. Nagypénteken az ötödik gyermekkel ismét lebetegedett, még pedig idő előtt. Tököli szombat délután az asszony betegágyához ült és beczégetve kérdezte feleségétől, vajjon éri-e mozogni a gyermeket. Az asszony azt felelte, hogy két napja nem. Erre Tököli felindultan kiáltotta: Öt gyermekemet megölted, mos neked is meg kell halnod. — Ne bántson, apuskám, bocsásson meg! — hörögte az asszony, de mindhiába, férje megfojtotta. Azóta feledésbe ment a dolog, Tököli eltűnt, és egy szolgatársához irt leveléből tudták meg rémes tettét. Tökölit ma egyik külvárosi korecsmában elfogták.

— **A pápa Magyarországon.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Aghardi nunciusz tegnap a Szent-István-társulatban tett látogatása alkalmával kilátásba helyezte, hogy a pápa valamikép módot fog találni, hogy jelen legyen a millenáris ünnepélyeken.

— **Inzultált képviselő.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Sima Ferenc, orsz. képviselőt ma reggel a szentesi vasúti állomáson, a honnét Szegedre akart utazni. Mátéfy nevű dorozsmai főszolgabíró egy bunkós bottal homlokon sujtotta, hatalmas sebet ejtve a képviselő fején. A súlyosan sérült képviselő letépette a fozszolgabíró, azonban ez dulakodás közben elmenekült. A dolog előzménye az, hogy Sima lapjában megtámadta Mátéfy visszaéléseit, a minek folytán ez fegyelmi vizsgálatot kapott.

— **Az egyházpolitikai javaslatok.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A képviselőház holnapi ülésén újra benyújtják a főrendiháztól visszaérkezett két javaslatot és a ház csütörtöki ülésén fogják újra tárgyalni.

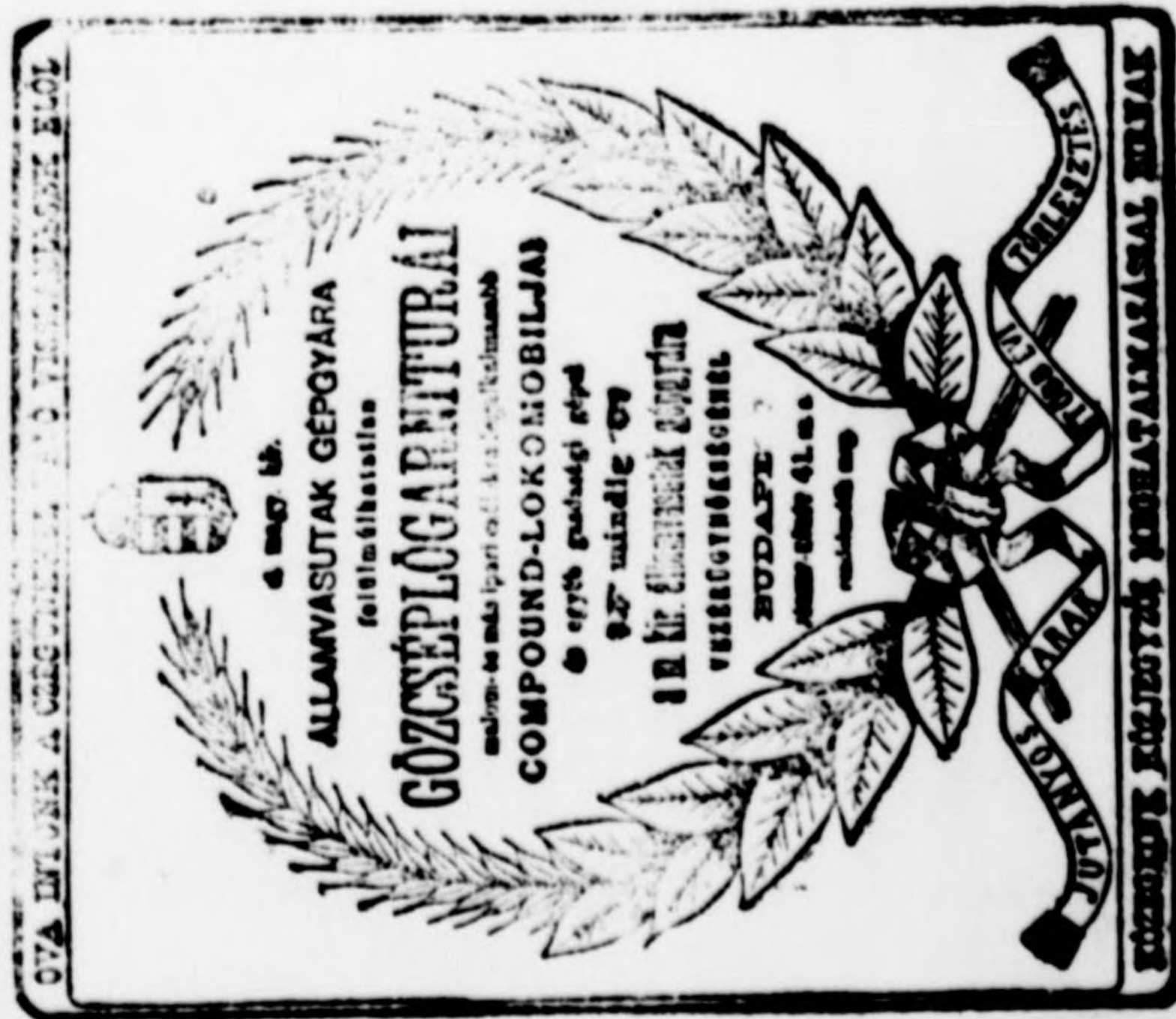
— **A déli vasut ügye.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A déli vasut államosítása iránt megindított tárgyalások elhalasztattak, mert a magyar kormány követeléseibe osztrák részről nem akarnak beleegyezni. A magyar kormány szükségesnek tartotta ezen kívül még az elvi kérdésekben a tájékozást beszerezni; de hihető, hogy még ebben az állészakban az államosítási javaslat benyújtható lesz.

— **Szent a béke.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A Reichsrath mai ülésén Wurmbrandt osztrák kereskedelmi miniszter kijelentette, hogy a Duna gőzhajózási társaság és az új magyar társaság közt sikerült a megegyezést létrehozni az ártalmas verseny megszüntetésére.

— **Öngyilkosság.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A fővárosban Delvaux Frigyes gazdag háziur, író ember, ma reggel gyógyíthatlan betegsége miatt öngyilkos lett.

— **Az Eichinger pör.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Ma kezdtek meg Bécsben az Eichinger-lele gyilkossági pör tárgyalását. Eichinger beismeri a gyilkosság elkövetését, elmondja körülményesen, hogy miként követte el; de egyáltalában nem tudja indokolni, hogy miképpen jutott a gyilkosság gondolatára. Rossz anyagi viszonyait tartja a főrugónak.

Liptulajdonos
SZAUTTER GUSZTÁV
Felelős szerkesztő
PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Zentler-féle cs. és kir. szab. udvari férfi és gyermekruha gyári raktára Pécssett.

Ajánlom a nagyérdemű közönség szives figyelmébe Pécssett

legnagyobb raktáramat

izléses és legelegánsabb kivitelű mindennemű

kész férfi és gyermek-ruhákban

igen olcsó árakon.

A ruhák Bécs egyik legelőkelőbb szabó műtermében készülnek és így szolid készítésük, ugy divatos kiállításuk a legmagasabb igényeket kielégíthetik.

Mérték szerinti megrendelések elfogadtnak és legpontosabban eszközöltetnek.

Tévedések elkerülése végett különösen hangsúlyozom, hogy üzlethelyiségem ideiglenesen **Bazár épület**

udvari helyiségében a „Gazdák tejesarnoka” mellett van.

tisztelettel

SCHMITZ SOMA.

a Zentler-féle cs. és kir. szab. udvari férfi és gyermekruha gyár pécsi üzletvezetője.

Védjegy.

Mária-

Czelli

Gyomor-

Cseppek

Helyesben laknak gyomor bajknál, nélfőzhetően és állóan ismerés láza és népsz. A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehellet, fájltság, savanyú, felbőgés, hasmenés, gyomorégés, feleleges nyálkaválasztás, várgaság, undor és hányás, gyomorgörcs, székűlés. Hathatós gyógyszernek bizonyult a fűfűsál, a menyinyben ez a gyomorlő szárazzó, gyomortürelésnél ételek és italokkal, gúliszták, májbajok és hámorvoldók. Endített bajknál a **Máriaczelli gyomorcseppek** évek óta kúráknak bizonyultak, a hat száz meg száz biznyitvány tanúsít. Egy kis üveg a haszálattal utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr. Magyarországi főraktár: **Bűrés, József** gyógyszerertára **Budapest**, Király utca 12 sz. A védjegyet és aláírást tüzelen besek megtekinteni! Csak oly cseppek besek előadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (C. Brády) és ezen szavakkal: „Valódságot bizonyítom”. A **Máriaczelli gyomorcseppek** valódiak kaphatók. **Pécssett**: Irgalmasok gyógyssz. Zsiga László gyógysszert., ifj. Erreth János gyógyssz., Sipőcz István gyógyssz. és Göbel Kálmán gyógyssz. **Bar Sel y én**: Uvira F. gyógyssz. **Pécs vá**: rad on: Dvorsky Béla gyógyssz. sz. Sikkson: Petrasch gyógyssz. és Szentgyörgyi M. gyógysszert. Szigetvárott: Salamon Gyn a gyógyssz. és Visy Sándor gyógyssz. 15

ENGEL LAJOS UTÓDA

(BLAN CZ JÓZSEF)

könyv-, papir-, zenemű-, író- és rajzszer-kereskedése

Pécssett, Király utca 4. az aranyhajó szállodával szemben.

Nagy választéku raktár *levélpapírosokban*, 50 drb levélpapíros és 50 drb boríték vagy 25 drb levélpapíros és 25 drb boríték elegans esettákban: *Mary Mill, High-Life, Siam, Korona papir*, stb. mindenféle divatos alakban. Ugyisint levélpapírosok virágokkal vagy alakokkal, több száz féle diszes kivitelben, a legfinomabb műizlést kielégítő bámulatos fényűzéssel, dobozonként 60 krtól 8 frtig.

Tollszárak, tollkések, papirollók, jegyzőkönyvek, tentatartók, gummi-szallagok, levélmérlegek.

Legfinomabb cigaretta-hüvelyek.

Különösen ajánlom a **LA COCARDE** cigaretta papirt, mely mentes minden egészségellenes anyagtól, hamutartalmát és sulyát illetőleg jobb minden egyéb szivarkapapirnál.

CZIGARETTA GÉP

toló szerkezetű a szivarkák készítéséhez darabja 12 kr.

Zenemű-ujdonságok zongorára, hegedűre, cziterára, czimbalomra

kaphatók

ENGEL LAJOS UTÓDA

papirkereskedésében Pécssett, Király-utca 4. az arany hajó szállodával szemben.

Nyomatott Taizs Józsefnél Pécssett, 1895.